

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

ODLUKA
O DOPUŠTENOSTI

zahtjeva br. 3806/03
Tomislav JURAVIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 24. listopada 2006. u vijeću u sastavu:

g. C. L. ROZAKIS, *predsjednik*,

gđa N. VAJIĆ,

g. A. KOVLER,

gđa. E. STEINER,

g. K. HAJIYEV,

g. D. SPIELMANN,

g. S.E. JEBENS, *suci*,

i g. S. QUESADA, *zamjenik tajnika Odjela*

uzimajući u obzir naprijed navedeni zahtjev podnesen 14. siječnja 2003. godine, uzimajući u obzir odluku da se primijeni članak 29., stavak 3. Konvencije i zajedno ispita dopuštenost i osnovanost predmeta,

uzimajući u obzir očitovanje koje je podnijela tužena država i odgovor na očitovanje koji je podnio podnositelj zahtjeva,

nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva, g. Tomislav Juravić, hrvatski je državljanin rođen 1951. godine i živi u Zagrebu. Hrvatsku Vladu („Vlada“) je zastupala njena zastupnica gđa Š. Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

Činjenično se stanje predmeta, prema navodima stranaka, može sažeti kako slijedi.

Podnositelj zahtjeva bio je zaposlen u poduzeću E. („poslodavac“) od 19. srpnja 1994. do 4. veljače 1995. godine kad je dobio otkaz. Kako bi osporio svoj otkaz, pokrenuo je dva postupka.

1. Upravni postupak

Dana 17. veljače 1995. godine podnositelj zahtjeva je pokrenuo upravni postupak pred nadležnim lokalnim vlastima za privremenu suspenziju odluke o otkazu. Postupak je okončan 4. srpnja 1995. godine kad je Ministarstvo rada i socijalne skrbi, postupajući kao drugostupanjsko upravno tijelo odbilo njegovu žalbu protiv prvostupanjske odluke kojom je odbijen njegov zahtjev.

2. Građanski postupak

U međuvremenu, 28. ožujka 1995. godine podnositelj zahtjeva je Općinskom sudu u Zagrebu podnio posebnu građansku tužbu protiv poslodavca, osporavajući svoj otkaz i tražeći vraćanje na radno mjesto i zaostatke plaće.

Dana 19. siječnja 1998. godine Općinski sud je donio presudu prihvativši zahtjev podnositelja zahtjeva. Tuženik se žalio Županijskom sudu u Zagrebu.

Dana 18. siječnja 1999. godine Županijski sud je vratio spis Općinskom sudu jer punomoć kojom je podnositelj zahtjeva ovlastio svoga odvjetnika da ga zastupa u postupku nije bila propisno potpisana. Budući da je podnositelj zahtjeva u međuvremenu opozvao tu punomoć, dana 25. siječanj 1999. godine Općinski sud ga je pozvao da odobri radnje svojega odvjetnika poduzete u postupku. Dana 5. veljače 1999. godine podnositelj zahtjeva je to učinio i 18. veljače 1999. godine spis je vraćen Županijskom sudu.

Dana 18. veljače 2000. godine Županijski sud je odbio žalbu i potvrdio prvostupanjsku presudu, koja je time postala pravomoćna i ovršna.

Poslodavac je tada podnio reviziju Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, a podnositelj zahtjeva je zatražio ovrhu duga iz presude. Dana 27. listopada 2000. godine Općinski sud u Zagrebu donio je rješenje o ovrsi.

Dana 16. svibnja 2001. godine Vrhovni sud Republike Hrvatske ukinuo je prvostupanjsku i drugostupanjsku presudu i vratio predmet prvostupanjskom sudu.

Čini se da je do toga datuma podnositelj zahtjeva ovrhom ukinute prvostupanjske presude primio oko 109.000 hrvatskih kuna (HRK) na ime zaostataka plaće, ali nije nikada vraćen na radno mjesto. Nije poznato je li poslodavac naknadno uspio povratiti taj novac protuovrhom.

Dana 8. listopada 2001. godine podnositelj zahtjeva je podnio ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Pobjijao je odluku Vrhovnoga suda i prigovorio duljini postupka.

Dana 24. rujna 2002. godine Ustavni je sud utvrdio da je njegova ustavna tužba nedopuštena kao preuranjena u odnosu na odluku Vrhovnoga suda, i odbio je u odnosu na duljinu postupka.

Ispitujući duljinu postupka, Ustavni sud je priznao da je postupak trajao dulje nego što je uobičajeno za radni spor. Međutim, utvrdio je da je predmet bio ispitivan pred tri instance i da je stalno postojala odgovarajuća aktivnost sudova i stranaka. Ustavni je sud odbacio kao spekulativnu tvrdnju podnositelja zahtjeva da bi već dugi sudski postupak bio čak još više produljen nakon odluke Vrhovnoga suda o vraćanju na ponovljeni postupak. Stoga nije našao nikakvu povredu ustavnog prava podnositelja zahtjeva na suđenje u razumnom roku.

U ponovljenom postupku nakon odluke Vrhovnoga suda od 16. svibnja 2001. godine Općinski sud je zakazao raspravu za 3. prosinca 2001. godine, ali ju je nakon toga odgodio jer je tuženik zatražio izuzeće suca kojemu je predmet dodijeljen u rad. Dana 27. prosinca 2001. godine predsjednik Općinskoga suda odbio je zahtjev tuženika za izuzeće.

Općinski sud je održao ročišta 3. lipnja i 9. srpnja 2002. godine, i, potonjega datuma donio presudu kojom je odbio zahtjev podnositelja zahtjeva. Podnositelj zahtjeva se žalio.

Dana 22. veljače 2005. godine Županijski sud u Zagrebu odbio je žalbu i potvrdio prvostupanjsku presudu. Dana 2. svibnja 2005. godine podnositelj zahtjeva podnio je reviziju Vrhovnom sudu protiv te odluke.

Postupak u predmetu je trenutačno u tijeku pred tim sudom.

B. Mjerodavno domaće pravo

Mjerodavni dio članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu ("Narodne novine", br. 49/2002 od 3. svibnja 2002. – u daljnjem tekstu "Zakon o Ustavnom sudu") glasi kako slijedi:

(1) Ustavni sud će pokrenuti postupak po ustavnoj tužbi i prije no što je iscrpljen pravni put, u slučaju kad o pravima i obvezama stranke ili optužbi zbog kažnjivog djela nije u razumnom roku odlučio sud ...

(2) U odluci kojom usvaja ustavnu tužbu ... iz stavka 1. ovoga članka, Ustavni sud će ... odrediti rok za donošenje akta kojim će taj sud meritorno odlučiti o ...

(3) U odluci iz stavka 2. ovoga članka Ustavni sud će odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegova ustavnog prava ... Naknada se isplaćuje iz državnog proračuna u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu.

PRIGOVORI

1. Podnositelj zahtjeva je prigovorio na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije duljini građanskog postupka.

2. Podnositelj zahtjeva je također prigovorio na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije poštenosti upravnog i građanskog postupka.

PRAVO

A. Navodna povreda članka 6., stavka 1. Konvencije

Podnositelj zahtjeva je prigovorio da duljina postupka nije bila sukladna zahtjevu „razumnoga roka“ kako je naveden u članku 6., stavku 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi....svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj“

Vlada je odbila taj navod.

Sud smatra da je razdoblje koje treba uzeti u obzir počelo 6. studenog 1997. godine, dan nakon stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku. Međutim, ocjenjujući razumnost vremena koje je proteklo nakon toga datuma, treba uzeti u obzir stanje postupka u to vrijeme. S tim u vezi Sud primijetuje da je postupak započeo 28. ožujka 1995. godine, kad je podnositelj zahtjeva podnio svoju građansku tužbu protiv poslodavca. Stoga je trajao oko dvije i pol godine prije ratifikacije.

Postupak u predmetu je još uvijek bio u tijeku 24. rujna 2002. godine, kad je Ustavni sud donio svoju odluku. Do toga je dana postupak trajao oko četiri godine i deset mjeseci za tri razine nadležnosti.

Postupak još nije okončan. Trajao je još četiri godine nakon odluke Ustavnog suda. Tako je postupak u predmetu nakon ratifikacije trajao ukupno gotovo devet godina. Tijekom toga razdoblja donijeto je pet odluka i predmet je bio ispitivan pred tri razine nadležnosti.

1. Tvrdnje stranaka

Vlada je osporila dopuštenost prigovora s dvije osnove. Pozvali su Sud da odbije zahtjev jer podnositelj zahtjeva nije iscrpio domaća pravna sredstva kako to traži članak 35., stavak 1. Konvencije. U svakom slučaju, po njihovom mišljenju, prigovor je očigledno neosnovan.

(a) iscrpljivanje domaćih pravnih sredstava

Vlada je ustvrdila da podnositelj zahtjeva nije podnio drugu ustavnu tužbu Ustavnom sudu. Primijetili su da je on bio prethodno podnio takvu tužbu 8. listopada 2001. godine, i da ju je Ustavni sud odbio 24. rujna 2002. godine. Međutim, s obzirom na činjenicu da je nakon toga postupak nastavljen i da je još u tijeku, podnošenje druge ustavne tužbe bilo bi imalo razumne izgleda za uspjeh jer bi Ustavnom sudu omogućilo ispitati ukupnu duljinu postupka, uzimajući u obzir njegovo trajanje nakon prethodne odluke Ustavnoga suda.

Podnositelj zahtjeva nije komentirao ovo pitanje.

(b) Je li ovaj prigovor očito neosnovan

Vlada je također naglasila činjeničnu složenost predmeta i tvrdila da su stranke u postupku pridonijele njegovoj duljini: podnositelj zahtjeva podnoseći neispravnu punomoć, a tuženik tražeći izuzeće suca. Štoviše, iako se predmet ticao zaposlenja podnositelja zahtjeva, postupak nije bio od vitalne važnosti za njega, budući da je uspio dobiti oko 109.000 hrvatskih kuna (HRK) ovrhom presude u svoju korist prije nego što ju je kasnije Vrhovni sud ukinuo 16. svibnja 2001. godine. Po mišljenju Vlade, domaći su sudovi postupali revno donijevši pet odluka bez bilo kakvih bitnih razdoblja neaktivnosti u postupku.

Podnositelj zahtjeva nije se s tim složio.

2. Ocjena Suda

Sud na početku primijećuje da je podnositelj zahtjeva iskoristio djelotvorno domaće pravno sredstvo u odnosu na duljinu postupka – ustavnu tužbu – (vidi predmet *Slaviček v. Croatia* (dec.), br. 20862/02, ECHR 2002-VII) – i da je Ustavni sud odbio njegovu ustavnu tužbu. U takvim okolnostima Sud treba provjeriti proizvodi li način na koji je Ustavni sud tumačio i primijenio mjerodavne odredbe domaćega prava posljedice koje su sukladne načelima Konvencije, kako se ona tumači u svjetlu sudske prakse Suda (vidi, *mutatis mutandis*, predmet *Cocchiarella v. Italy* [GC], br. 64886/01, stavak 82., bit će objavljena u ECHR 2006). Pri tome Sud mora ispitati razdoblje između datuma stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku i datuma odluke Ustavnoga suda (vidi, analogijom, naprijed citirani predmet *Cocchiarella v. Italy* [GC], stavak 103.). Ako je odluka Ustavnoga suda sukladna s načelima Konvencije, Sud će se, kad ispituje iscrpljivanje domaćih pravnih sredstava, suzdržati od bavljenja duljinom postupka nakon te odluke. Inače se traži stvarno ispitivanje ukupne duljine postupka nakon ratifikacije.

Sud ponavlja da se razumnost duljine postupka mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na slijedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositelja zahtjeva dovodi u pitanje u

sporu (vidi, između mnogo drugih izvora prava, naprijed citirani predmet *Cocchiarella v. Italy* [GC], stavak 68. i *Frydlender v. France* [GC], br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII).

Sud primijećuje da u ovome predmetu razdoblje koje je ispitivao Ustavni sud iznosi četiri godine i deset mjeseci. Primijećuje da je predmet tijekom toga razdoblja bio ispitivan na tri stupnja i da nije bilo nikakvih bitnih razdoblja neaktivnosti na strani domaćih sudova. U takvim okolnostima Sud smatra da način na koji je Ustavni sud tumačio i primijenio mjerodavne odredbe domaćega prava nije proizveo posljedice koje bi bile nesukladne s načelima Konvencije. Stoga se slaže sa zaključkom Ustavnoga suda i smatra da u trenutku kad je taj sud donio svoju odluku duljina postupka nije prekoračila razumni rok.

Slijedi da je prigovor podnositelja zahtjeva, ukoliko se odnosi na duljinu postupka koji je već ispitao Ustavni sud, očito neosnovan u smislu članka 35., stavka 3. i da ga treba odbiti na temelju članka 35., stavka 4. Konvencije.

U mjeri u kojoj se prigovor podnositelja zahtjeva odnosi na duljinu postupka nakon odluke Ustavnoga suda, Sud primijećuje da je on mogao podnijeti drugu ustavnu tužbu, koja bi omogućila Ustavnom sudu ispitati ukupnu duljinu postupka, uzimajući u obzir njegovo trajanje nakon svoje prethodne odluke. Međutim, podnositelj zahtjeva to nije učinio.

Slijedi da ovaj dio prigovora podnositelja zahtjeva treba odbiti na temelju članka 35., stavaka 1. i 4. Konvencije, zbog neiscrpljenja domaćih pravnih sredstava.

B. Navodna povreda članka 6., stavka 1. Konvencije s obzirom na poštenost postupka

Podnositelj zahtjeva je prigovorio i da način na koji je vođen upravni i građanski postupak predstavlja povredu njegovoga prava na pošteno suđenje kako je ono propisano u članku 6., stavku 1. Konvencije.

Glede poštenosti upravnog postupka, Sud primijećuje da je on okončan 1995. godine, dok je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku 5. studenog 1997. godine.

Glede poštenosti građanskog postupka, Sud primijećuje da je postupak još u tijeku i da je taj prigovor stoga preuranjen.

Slijedi da su ovi prigovori: (a) nesukladni *ratione temporis* s odredbama Konvencije u smislu članka 35., stavka 3. i (b) nedopušteni na temelju članka 35., stavka 1. zbog neiscrpljenja domaćih pravnih sredstava, tim redom. Stoga ih treba odbiti na temelju članka 35., stavka 4. Konvencije.

Stoga se na ovaj predmet više ne treba primjenjivati članak 29., stavak 3. Konvencije.

Iz tih razloga, Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

Santiago QUESADA
Zamjenik Tajnika

Christos ROZAKIS
Predsjednik